

Acil Durum Padişahı II. Abdülhamid

BEHİCE TEZÇAKAR

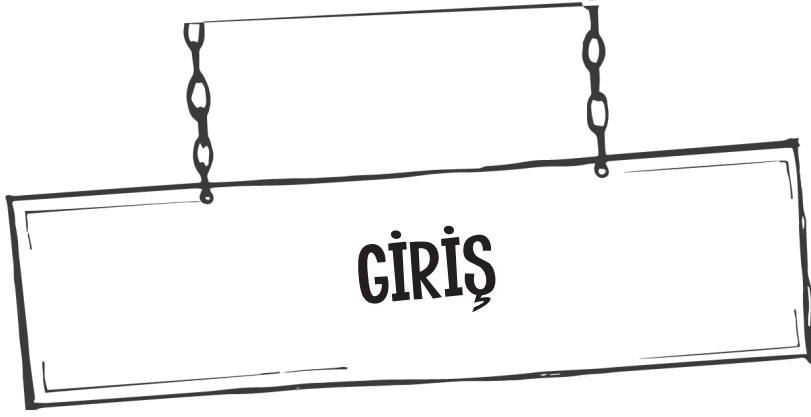
ABDÜLHAMİD
OLMASAYDI BU İŞİ
BİTİRMIŞTIK!

BUNA ASLA
İZİN VERMEM!

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
Sarayda Mı Doğdun?	17
Şehzadeyim Gezerim	25
Rap Rap Rap İstibdat	39
Maliye	51
Eğitim	62
Basın Ya Da Daha Doğrusu Basmayın!	77
Sherlock Holmes ve Marangoz	97
Ordu	102
Emperyalizm	110
Dost Muyuz, Düşman Mıyız? Almanlar ve II. Abdülhamid	123
Panislamizm	134
İcraatın İçinden	139
Sadrazamlar	152

Arkadaşlar, daha kitabın en başında yani tam bu satırlarda size “Tarih nedir?” diye korkunç derecede klişe bir soru yöneltecek olsam “Geçmek zorunda olduğumuz bir derstir.” şeklinde cevap verirdiniz sanırım. Sayfalarında gözlerinizi gezdirmekte olduğunuz bu kitap -ümit ettiğiniz üzere- sizlere II. Abdülhamid’le ilgili anlata anlata bitirilemeyecek bilgiler sunacak. Ama bundan önce sizlerle “Tarih nedir?” ve “Nasıl sevilir?” sorularının kimselerin bilmediği gizli yanıtını paylaşmak istiyorum.

Fakültede “Tarih, değişimi inceleyen bir disiplindir.” diye öğretirler. Bu muhteşem(!) bilgiye ulaşabilmeniz yani üniversiteli olabilmeniz için önünüzde atlatmanız gereken baş belası bir üniversite giriş sınavı vardır. Öğrenci milletinin yaşam çizgisini çağlara ayıracak olursak bunu “YKS Öncesi Çağ” ve “YKS Sonrası Çağ” şeklinde yapabiliriz. YKS öncesi devirlerde (yani sizin yaşınızda) zavallı bir öğrencinin muhatap hatta muzdarip olduğu tarih dersleri tamamen siyasi tarih merkezlidir.

Peki siyasi tarih nedir?

İnsanlar ilk çağlardan bu yana devlet gibi büyük bir organizasyon kurup güvenlik paranoyasıyla herkesi onun içine hapsedip başına geçme hayalini kurup durdular. Birçoğu bu hayali gerçekleştirdi. İşte bu iktidar aracının yani devletin gerek kendi öz hikâyesinin gerekse birbirleriyle olan ilişkisinin anlatımı siyasi tarihtir.

Tarih kitaplarında üniteler boyu bir devlet kurulur diğeri yıkılır; bir diğeri tam toparlanıyorum derken tekrar dağılır, böyle böyle zaman belirten birtakım rakamlar eşliğinde tarih anlatılır. “Tarih” aslında kolektif olarak yazılan ve dünya üzerinde hayat devam ettikçe yazılmaya devam edecek bir günlüktür. Tarih ders kitapları duygudan yoksun şekilde yazılmış siyasi günlük ya da hatıra defterleri olarak değerlendirilebilir.

Tarih dersini sevmek için ona biraz ruh katın, örneğin ders kitaplarınıza -az önce belirttiğim gibi- bir çeşit günlük ya da hatıra defteriymiş gibi yaklaşın. Ona küçük bir kilit takıp, etiketin üzerine “Sevgili Günlük” yazabilirsiniz.

Siyasi tarih kitapları devletlerin yaşam hikâyelerini anlatan günlüklerdir dedik. Çünkü devletlerin de insanlar gibi bir ömrü vardır. Doğar, yaşar ve ölürler. Gençleri vardır, ihtiyarları vardır. Kısmetlileri vardır, kısmetsizleri vardır. Agresifleri vardır pasifleri vardır. Despotları vardır, adil olanları vardır. İnsanlar gibi devletler de dalgalanmalar yaşarlar. Devletlerin yaşam çizgilerindeki dalgalanmalarda çevre şartları, toplum ve dünyanın değişen yapısı elbette önemlidir. Fakat devlet başkanının kalitesi ya da -söz konusu olan Osmanlı gibi bir imparatorluk ise- sultanın potansiyeli, devletin kaderini olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen en önemli faktördür.

Yanlışlıkla yolunuz kantin yerine kütüphaneye düşecek olursa raflara bir bakın: Osmanlı sultanları hakkında yazılmış pek çok eser göreceksiniz. Kütüphaneden ve kitaplardan korkanlar ise internet yardımıyla Osmanlı padişahlarının listesine ulaşabilirler... Toplam 35 padişah vardır. Gözden geçirelim. Kuruluşundan yani 1299 yılından 16. yüzyıla kadar tahta oturan tüm Osmanlı sultanları kabiliyetli askerî dehalardılar. Türkiye'nin dört bir yanından gönderilecek SMS oyları yardımıyla bir liste yapılacak olsa ilk üçe yükseliş devri padişahlarından Fatih, Kanuni ve Yavuz kesin girecektir. Ancak son dönem Osmanlı sultanlarından biri de şaşırtıcı bir şekilde ilk dörde girmeyi başarır. O kişi II. Abdülhamid'tir. Peki ama neden?

İslam dininin ardından ilim ve fen dalında ciddi atılımlar yapan Arap - İslam dünyası, 15. yüzyıldan sonra performans düşüklüğü göstermeye başladı. Önceleri astronomi, tıp, kimya ve matematik gibi bilim dallarında büyük başarılar kazanan İslam dünyası 15. yüzyıldan itibaren bir tembelleğe kapıldı.

İşte bu tembellik zamanlarında Batı'nın Doğu'yu avucunun içine almasını Doğu-Batı arasındaki varlığıyla geciktirmeyi başaran güç Osmanlı İmparatorluğu olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu İslam coğrafyasının Batı karşısında ikinci plana düşme tehlikesini ortadan kaldırmış ya da uzun vadeli bir yorumla geciktirmiştir.

✓ GECİKTİRME söz konusu olduğunda hemen akla Osmanlı İmparatorluğu'nda geciktirme, idare etme işinin ustası II. Abdülhamid gelir. II. Abdülhamid, Osmanlı İmparatorluğu topraklarının sömürgeci devletlerin saldırısına uğramadan önce bir süre daha bir arada kalmalarını sağlamıştır.

II. Abdülhamid;

Ya çok seviliyor

Ya hiç sevilmiyor.

Ya ona Kızıl Sultan diyorlar

Ya onu Ulu Hakan sanıyorlar.

Kimileri ona cimri...

Kimileri ise vehimli diyor.

Kimileri çok zeki ve vatansever biri...

Bazıları da evliya gibi adamdı, diye düşünüyorlar.

Belki hepsinden biraz...

Ama onunla ilgili kesin olan bir şey var: Çok zor şartlar altında yaşadı. Büyük olasılıkla tarih kitaplarının "O bir kahramandı." diye bahsettiği bazı şahsiyetler Sultan II. Abdülhamid'in yerinde olsalardı yani onun tahtında oturalardı II. Abdülhamid kadar başarılı olamayacaklardı. Başarıdan kasıt; dağılmayı, parçalanmayı geciktirme, imparatorluğu bir arada tutma çabasıdır.

✓ SON GERÇEK SULTAN II. Abdülhamid:

II. Abdülhamid yaşayan Son Gerçek İmparatorluğun, Osmanlı İmparatorluğu'nun, Son Gerçek Sultanı idi.

Şöyle açıklayalım:

Asırlar boyu dünyanın siyasi ve ekonomik merkezi Orta Doğu, Balkanlar ve Akdeniz coğrafyasının üzerinde yer almaktaydı. İşte bu merkez topraklardan yayılarak Avrupa, Asya ve Afrika'ya hükmeden imparatorluklar;

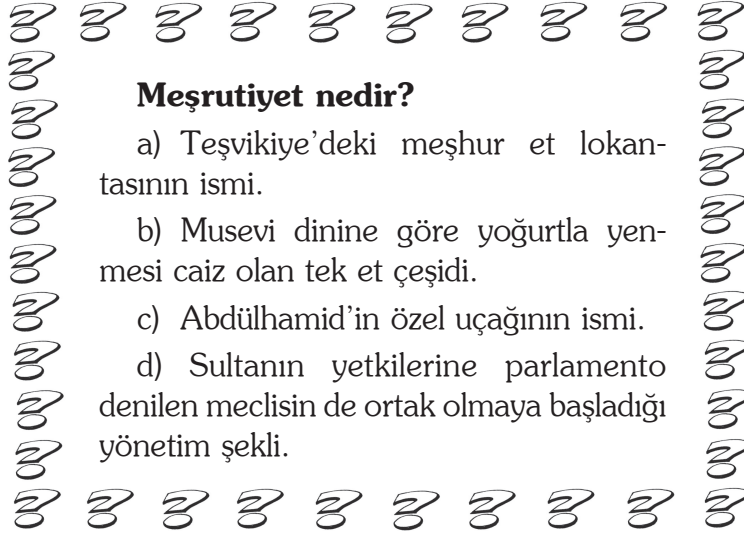
İlki: Roma İmparatorluğu,

İkincisi: Bizans İmparatorluğu,

Üçüncü ve sonuncusu: Osmanlı İmparatorluğu olmuştur..

II. Abdülhamid'in ardından her ne kadar Sultan Reşat ve VI. Mehmet Vahdettin tahta çıkacak olsalar da imkânsız şartların da etkisiyle hiçbir yönetim başarısı gösteremeyeceklerdir. İşte bu nedenle son gerçek imparatorluğun son gerçek hükümdarı II. Abdülhamid'tir.

✓ Mutlakiyetten cumhuriyet yönetim biçimine uzanan yolda atılan en önemli iki adım olan I. Meşrutiyet ve II. Meşrutiyet rejimleri Abdülhamid devrinde yaşanmıştır. Burada bir dakika duralım! Meşrutiyet, rejim, I., II., tüm bunlar benim kafamı karıştırdı.

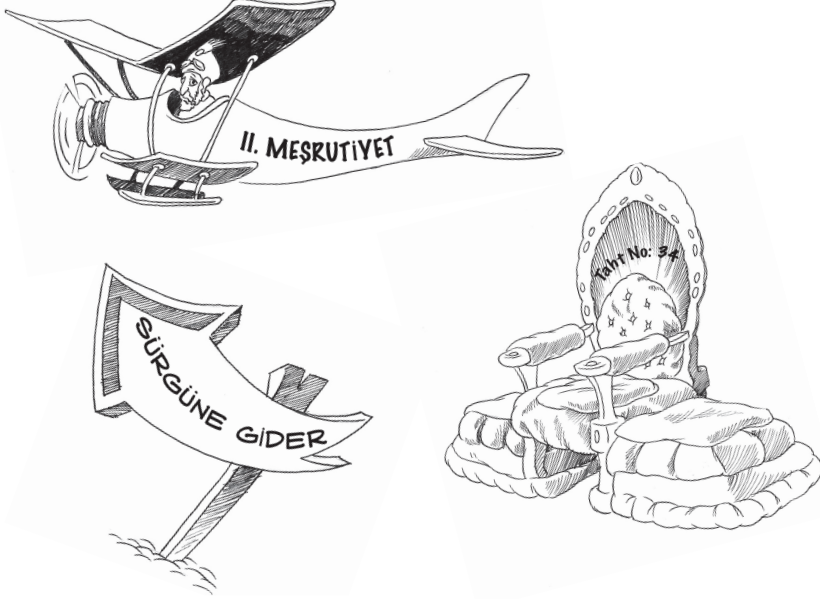
Meşrutiyet nedir?

- a) Teşvikiye'deki meşhur et lokantasının ismi.
- b) Musevi dinine göre yoğurtla yenmesi caiz olan tek et çeşidi.
- c) Abdülhamid'in özel uçağının ismi.
- d) Sultanın yetkilerine parlamento denilen meclisin de ortak olmaya başladığı yönetim şekli.

Cevap: "d" seçeneği doğru.

II. Abdülhamid saltanatının başında I. Meşrutiyet, sonunda ise II. Meşrutiyet rejimi yaşanmıştır. Yani I. Meşrutiyet’le tahta gelmiş, II. Meşrutiyet’le tahttan indirilmiştir. Garip değil mi!

Abdülhamid 33 yıl tahtta kaldı. Rejim değişikliğine direndi, yetkileri daima elinde tuttu. “Sürgün, jurnal, sansür...” en çok kullandığı kelimelerdi. “İSTİBDAT” denilen yönetimi esnasında imparatorluğu bir arada tutmak için birçok tarihçinin “baskıcı” diye yorumladığı bir rol üstlendi. Çok zor bir dönemde, çok zor bir işin başındaydı. Kendisine saygılarımızı sunuyoruz.

Eh-i keyf entelektüel okur kişi kazasız belasız giriş kısmını atlattın tebrikler. Şimdi tarihin şanlı sayfalarında eğlenceli bir geziye çıkabilirsiniz.

